

Na rokovanie vlády SR
Dňa 28. novembra 2025
K materiálu č. 34545/2025
K bodu č. 1

STANOVISKO

k návrhu zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I.

Návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Erik Tomáš v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025.

II.

Navrhovaným zákonom Slovenská republika naplňa úlohu vyplývajúcu z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky „Komponent 13 - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť“, v rámci ktorého sa Slovenská republika zaviazala v rámci Reformy integrácie a financovania dlhodobej sociálnej a zdravotnej starostlivosti k splneniu míľníka, ktorým je „Schválenie novej legislatívy v oblasti financovania sociálnych služieb, ktorou sa zavedie osobný rozpočet, do Q4 2025“.

Cieľom návrhu je najmä:

- Zaviesť nový systém participácie štátu na spolufinancovaní pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, založeného na princípoch osobného rozpočtu. Ide o príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby priznaný a vyplácaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny priamo odkázanej osobe, ktorá bude sama podľa vlastnej potreby a preferencií rozhodovať o jeho využití na úhradu výdavkov na neformálnu starostlivosť, formálnu starostlivosť – najmä ambulantné formy a terénne formy sociálnych služieb alebo ich kombináciu. Cieľom je vytvoriť právne podmienky, aby odkázané osoby mohli viesť nezávislý život vo vlastných domácnostiach a využívali osobnú pomoc s využitím komunitných služieb v náležitej kvalite a rozsahu.
- Stabilizovať financovanie sociálnych služieb a podporiť vznik a rozvoj služieb v komunite, a to aj vo väzbe na demografický vývoj a jeho dôsledky spojené so starnutím populácie a potrebou zabezpečenia udržateľnosti a rozvoja dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti. Príspevkom na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby štát participuje na financovaní sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, ktoré doteraz nepodporoval. Ide o domácu opatrovateľskú službu, ďalšie podporné sociálne služby a pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, poskytovanej v

zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorým je hospic a dom ošetrovateľskej starostlivosti.

- Zabezpečiť prehľadnosť, jednotnosť a efektívnosť spôsobu financovania sociálnych služieb z verejných prostriedkov. Viacdrojové financovanie sociálnych služieb podľa doterajšej právnej úpravy zostane zachované, vrátane spolufinancovania sociálnych služieb zo strany obcí a vyšších územných celkov. Navrhuje sa preniesť poskytovanie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby v zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby z pôsobnosti obce do pôsobnosti vyššieho územného celku. Minimálna výška finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby na príslušný druh a formu sociálnej služby sa navrhuje stanoviť priamo zákonom. Zároveň v záujme zabezpečenia transparentnosti spolufinancovania sociálnych služieb z verejných prostriedkov, a vzhľadom na povahu sociálnych služieb podmienených odkázanosťou, sa navrhuje ich právna kvalifikácia ako služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme, spolu so súvisiacou kontrolnou pôsobnosťou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky pri kontrole nadmernej náhrady z verejných prostriedkov. Ďalšie podrobnosti ustanoví vykonávací predpis vydaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.
- Podporiť stabilizáciu personálnych kapacít sociálnych služieb podporou spolufinancovania komunitne orientovaných ambulantných a terénnych sociálnych služieb so súvisiacou podporou pracovných pozícií v tejto oblasti a vytvorením priestoru pre zvýšenie úrovne odmeňovania zamestnancov týchto sociálnych služieb.

Súčasťou návrhu zákona sú aj úpravy súvisiacich predpisov. Ide najmä o úpravy

- v súvislosti s možnosťou využiť nový príspevok na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby na spolufinancovanie sociálnych služieb,
- v súvislosti so zrušením peňažného príspevku na opatrovanie a so zavedením nového príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, so zámerom zachovať súčasné postavenie poberateľa peňažného príspevku na opatrovanie pre neformálneho opatrovateľa,
- s cieľom vytvoriť rámec na lepšie prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

Okrem toho sa v súvislosti s aplikačnou praxou súvisiacou s reformou posudkovej činnosti upravujú ďalšie ustanovenia a rozširuje sa podpora niektorých rodičov v pracovnoprávných vzťahoch.

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2026, okrem niektorých úprav, pri ktorých poskytovatelia sociálnych služieb a samosprávy potrebujú čas na implementáciu navrhovaných zmien, kde sa navrhuje nadobudnutie účinnosti 1. júla 2026 a okrem úprav súvisiacich so zavedením príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, kde sa navrhuje nadobudnutie účinnosti 31. decembra 2026.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Predkladateľ uvádza, že návrh zákona bude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyv na služby verejnej správy pre občana, na podnikateľské prostredie a vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Návrh nebude mať vplyv na životné prostredie a ani na informatizáciu spoločnosti.

Predkladateľ návrhu zákona deklaruje súlad navrhovanej právnej úpravy s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Návrh zákona bol predmetom pripomienkového konania a na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá s rozpormi uvedenými v priloženom vyhlásení predkladateľa o rozporoch.

Návrh zákona sa predkladá spolu s návrhom na skrátené legislatívne konanie.

III.

Predložený návrh zákona nebol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky.

Zároveň **upozorňujeme** na skutočnosť, že k predloženému návrhu zákona nie sú v zmysle čl. 27 ods. 1 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky priložené návrhy vykonávacích predpisov, na ktorých vydanie predložený návrh zákona obsahuje v novelizačných čl. X (bod 2) a čl. XIII (body 97 a 117) splnomocňovacie ustanovenia.

IV.

Vzhľadom na to, že predložený návrh zákona bol so sekciou vládnej legislatívy odkonzultovaný a pripomienky **(80 pripomienok)** k návrhu zákona sú v predloženom znení návrhu zákona zapracované, sekcia vládnej legislatívy odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona o príspevku na pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby a o zmene a doplnení niektorých zákonov **schváliť v predloženom znení**.

V Bratislave 27. novembra 2025